

dette, er det ikke for at rette et Angreb paa Jordværdien som Skattegrundlag. Jeg tror, at Jordværdien er ansat mere jævnt og mere ens Landet over end den gamle Ejendomsskyld og som Følge deraf ogsaa egner sig bedre som Skattegrundlag, men jeg tror til Gengæld, at den er ansat betydeligt lavere, end den egentlige Handelsværdi er, ja, jeg ikke alene tror det, men jeg ved det. Jeg har nævnt adskillige Tilfælde, men fra Regeringens Side har man selvfølgelig ikke søgt at undersøge dem, hvad der dog ellers havde været let. Den højtærede Minister kunde have spurgt sine Kommissionsformænd: I hvilket Forhold staar de Købesummer, der er givet for Statsjord, til den officielle Jordværdi? Derved vilde han netop faa at se, at de Tal, jeg har nævnt, ingenlunde er for høje.

Jeg skal nu give den højtærede Minister nogle enkelte specielle Tilfælde, som han saa kan undersøge. Jeg indrømmer, at det ikke er Tilfælde, som jeg vil anse som midt, men saa meningsløse Tilfælde er dog ingenlunde ualmindelige. Paa en Gaard, der hedder „Rydalsminde“ i Funder Kommune i Viborg Amt, blev der i 1920 solgt 3 Parceller efter Loven af 6. Maj eller rettere sagt i Forventning om, at denne Lov skulde træde i Virksomhed. Disse Lodder blev solgt til en Købesum for den nøgne Jord af 9 600 Kr. De stod i Jordværdi til 2 300 Kr. I samme Kommune er der en Gaard, der hedder „Sejlggaard“. Den blev overtaget af 7 Parcellister i samme Foraar. Købesummen var 9 800 Kr. For 5 af Parcellerne stod Jordværdien til 3 500 Kr., altsaa godt og vel Tredieparten af Købesummen, for en af dem staar den til 3 400 Kr., for en til 3 200 Kr. Paa en Gaard, der hedder „Vejerslev Gaard“ — jeg nævnte den under Finanslovdebatten —, er Ejendomsskylden 500 Kr. pr. Td. Land. Her er et Forhold, man tidt træffer paa i det praktiske Liv; her erklærer nemlig Vurderingsmændene, at naar Vurderingssummen er sat højt, er det sket efter Anmodning fra Ejerens Side; Ejeren er interesseret i at faa sat en høj Jordværdi for at faa Laan, og fordi han vil afhænde sin Gaard. Før sidste Vurdering var Jordværdien 72 900 Kr., efter Vurderingen kom den op paa 100 000 Kr., men denne Gaard er solgt til Husmandsjord for 184 000 Kr., det vil altsaa

sige det dobbelte. Man kan dog ikke fra Statens Side blive ved at fortsætte ad denne Vej uden at søge Oplysninger, og hvis disse Oplysninger taler samme Sprog som mine Oplysninger her, mener jeg, at der fra Samfundets Side, fra Rigsdagens Side, maa være god Konsekvens i, at man søger at standse denne Udvikling, enten derved, at man søger at bringe Jordværdien op til den virkelige Salgspris eller ved at søge at tvinge Salgsprisen ned til den virkelige Jordværdi.

Vi maa huske paa, at disse Jordlove ikke længere er uden Risiko for Staten. Medens man tidligere har kunnet sige, at Staten ingen Penge har tabt paa denne Jordlovgivning, og at det kun er rent undertagsesvis, at nogen af Husmændene har tabt derpaa, saa kan man ikke sige det længere. I 1899, da vi kom ind paa denne Jordlovgivning, stod vi i en Bølgedal. Der havde været en Række daarlige Aarsidst i 90'erne, men netop som vi gik ind i det nye Aarhundrede, begyndte der en Opgangsperiode.

Jeg er blandt dem, der fik Laan efter den første Lov af 1899. Jeg er i det hele taget sikkert nok den af Tingets Medlemmer, der har den højeste Sagkundskab her, idet jeg fra 1902 har virket under denne Lov, og idet jeg i de sidste 12 Aar har siddet i Amtskommissionen — det er dog langt mere end at være en almindelig Husmand, Hr. Thorhauge! Den Gang begyndte vi altsaa, og vi havde Rygvind indtil 1914. I Forsommeren 1914 saa det ud, som om Konjunktursvingningen var der, som om Landbruget skulde begynde at gaa nedad. Saa kom Krigen, den bragte Konjunkturerne endnu længere op, og de Ejendomme, vi nu opretter, baade efter de Love, vi vedtog i Fjor, og efter den Lov, der her foreligger til Behandling, vil blive oprettet i en Højkonjunktur, hvor ikke alene Staten, men ogsaa den enkelte Husmand er i høj Grad udsat for at komme til at lide Tab.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich spurgte i Gaar om, hvem der skulde tage Tabet, hvis der blev noget Tab efter Jordloven af 1920, om det ikke blev Staten. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, hvem han tror skal tage Tabet, hvis der bliver Tab efter den her foreliggende Lov. Det ærede Medlem kan være sikker paa, at hvis man